

Fylkesmannen i Østfold

SYSTEMREVISJON

ved

HAFSLUND MILJØENERGI, BIO-EL ANLEGGET

RAPPORT
2010.003.R.FMOS

Endelig rapport

Virksomhetens adresse:	Postboks 124 1740 BORGENHAUGEN	Regelverk:	Forurensningsloven med tilhørende forskrifter
Organisasjonsnr:		Tidsrom for revisjonen:	13. oktober – 1. desember
Tillatelse(r):	21.02.2003	Saksnr:	2007/12274
Risikoklasse:	2		
Kontaktperson i virksomheten:	Kenneth Arnesen	Revisjonsleder:	Karsten Butenschøn

Øvrige deltakere ved revisjonen fremgår av vedlegg 1

Rapportens innhold:

Denne rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble avdekket/konstatert innen de reviderte områdene. Systemrevisjonen omfattet internkontroll, mottakskontroll, utslippskontroll, rapportering, og håndtering av eget avfall.

Hovedkonklusjon:

Konstaterte avvik:

1. Forsøpling av mottaksområdet
2. Dokumentasjonen av måleusikkerheter oppfyller ikke krav
3. Egenrapportert farlig avfall og deklartert farlig avfall i 2009 samsvarer ikke

Anmerkninger

1. Hyppige røde alarmer i driftskontrollsystemet kan føre til at farlige situasjoner kan bli oversett
2. Skiftprosedyre med over 60 tildels omfattende sjekkpunkter hvorav de fleste utføres på alle skift. Bedriften bør vurdere om omfanget av rutinen kan føre til feil utførelse.

Utarbeidet dato: 21. desember 2010

Godkjent dato:

Sign.:

Sign.:

Karsten Butenschøn

Henning Gøhtesen

Innholdsfortegnelse

1. Innledning
2. Dokumentunderlag
3. Omfang
4. Avvik
5. Anmerkninger
6. Verifikasjoner
7. Andre forhold
8. Gjennomføring

Vedlegg:

Vedlegg 1: Deltakere ved Fylkesmannens systemrevisjon

Vedlegg 2: Omfanget av Fylkesmannens systemrevisjon

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en systemrevisjon ved Hafslund Miljøenergi Bio-El i perioden 13.10.2010-01.12.2010. Revisjonen inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet for inneværende år.

Formålet med systemrevisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Det ble særlig sett på områder som har betydning for ytre miljø. Revisjonen omfattet bl.a. undersøkelse av/om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammer som myndighetene har satt

Systemrevisjonen ble gjennomført ved gransking av dokumenter, ved intervjuer av sentralt plasserte personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under revisjonen og gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

- *AVVIK* defineres som: *overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.*
(F.eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, utslippstillatelsen og virksomhetenes egne rutiner som er nødvendige for å overholde myndighetenes krav).
- *ANMERKNING* defineres som: *et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.*

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- Aktuelle lover og forskrifter
- Tillatelse etter forurensningsloven av 21. februar 2003
- Internkontrolldokumentasjon jf vedlegg 2

3. Omfang

Systemrevisjonen omfattet internkontroll knyttet til drift og vedlikehold av avfallsforbrenningsanlegget, med vekt på utslippskontroll, mottakskontroll/mottatt avfall, rapportering og eget avfall.

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

Avvik 1: Forsøpling av mottaksområdet

Avvik fra: Utslippstillatelsen vilkår 4.4

Bedriften hadde selv kartlagt avviket og utarbeidet en plan for retting, før revisjonen fant sted

Kommentarer:

Avfall mottas i en innebygget bunker omtalt av bedriften som ”mottakslommen”. Avfallet som mottas er kvernet og inneholder partikler med størrelser fra < 1 millimeter til noen cm. Under tipping fra vogntog og lignende virvles opp store mengder støv og avfallsfragmenter på grunn av trykkbølgen når avfallet faller ned i mottakslommen. Mottakslommen er bygget slik at den i praksis ikke kan lukkes under tipping og slik at det oppstår gjennomtrekk. Dette fører til at avfall og støv blåser utover på uteområdet, legger seg i vinduskarmer m.v. Avfall og støv vil også legge seg på vogntoget som tipper avfall, slik at noe avfall følger med kjøretøyet ut.

Det er iverksatt midlertidige avbøtende tiltak:

- utvendig feiing av kjøretøy før det kjører ut
- feiing av uteområdet med sope-bil etter tipping

Det er laget en plan for retting av avviket gjennom ombygging av mottakslommen. Finansiering er på plass. Neste milepæl er å få tiltaket godkjent av Frevar som eier av området det skal bygges på. Deretter skal det innhentes byggetillatelse fra kommunen før ombyggingen kan skje

Fylkesmannen mener handlingsplanen må tidfestes. Selv om det er usikkerheter ved fremdriften som Hafslund ikke kontrollerer (for eksempel byggesaksbehandlingen) kan det lages en tidsplan. Usikkerhetene kan synliggjøres og vurderes i tidsplanen.

Under verifikasjonen 17. november stod 3 dører åpne til mottakslommen under tipping av vogntog. Det ble opplyst at dørene ofte var defekte på grunn av påkjørsel. Selv om mottakslommen er trang, burde det være mulig å gjennomføre tipping med bare 1 åpen dør om gangen. Ødelagte dører må repareres uten ugrunnet opphold.

Avvik 2: Dokumentasjonen av måleusikkerhetene til det kontinuerlige målesystemet oppfyller ikke kravet til måleusikkerhetsvurderinger

Avvik fra: Utslippstillatelsen 4.3

Kommentarer:

Bedriften kunne legge frem en oversikt over de kontinuerlige målernes analyseusikkerhet, men ikke en nærmere vurdering av om målesystemets samlede usikkerhet oppfyller krav gitt i tillatelsen. Måleusikkerheter skal også oppgis i forbindelse med den årlige egenrapporteringen.

Dokumentasjon av den samlede måleusikkerheten ved dagens målesystem vil være grunnlag for vurdering av eventuelt forbedringspotensial ved senere fornyelse av systemet

Avvik 3: Det er ikke samsvar mellom egenrapportert farlig avfall og deklarerert farlig avfall i 2009

Avvik fra: Utslippstillatelsen 8.6

Kommentarer:

Hafslund har egenrapportert 5037 tonn farlig avfall for 2009. I den nasjonale deklarasjonsdatabasen er det angitt at bedriften har levert 6000 tonn farlig avfall.

Iht. driftsavtalen sørger Frevar for deklarerer av farlig avfall. Frevar rapporterer mengder levert farlig avfall i ukerapporten til Hafslund. Egenrapportert farlig avfall bygger på oppsummering av avfallsmengder i ukerapportene. Gul gjenpart sendes ikke til Hafslund, men beholdes av Frevar. 1. aktør fakturerer imidlertid Hafslund for mottaket jf deklarasjonene.

Fylkesmannen har ikke undersøkt nærmere om det er egenrapportert eller deklarerert mengde som er korrekt. Bedriften må imidlertid etablere en rutine som sørger for at det ikke er usikkerhet ved om de egenrapporterte tallene er korrekte. Dette gjelder så vel avfall som andre data.

5. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1: Hyppige røde alarmer i driftskontrollsystemet kan føre til at potensielt farlige situasjoner lettere kan bli oversett.

Kommentarer:

Under verifikasjonen ga driftskontrollen røde alarmer med bare få minutters mellomrom. Ingen av disse varslene var av en slik art at de var behov for rask korrigerer. Stadige alarmer kan medføre at driftsoperatør lettere overser potensielt farlige situasjoner.

Bedriften er klar over problemet og jobber med å sanere alarmpunkter og å kartlegge om det er røde alarmer som kan omgjøres til gule alarmer.

Anmerkning 2: Skiftprosedyre med over 60 tildels omfattende sjekkpunkter hvorav de fleste utføres på alle skift kan føre til at viktige punkter blir oversett

Kommentarer:

Fylkesmannen er usikker på om alle sjekkpunkter er like viktige på alle skift. En generell erfaring tilsier at omfattende prosedyrer lettere fører til at enkelte punkter kan bli oversett og/eller falle ut under gjennomføring av rutinen. I forbindelse med revisjonen ble en tilfeldig ukerapport (uke 48/2009) verifisert der det blant annet fremgår at kalksilo er gått tom. Selv om det er gjort tiltak for å unngå gjentakelse av dette driftsavviket, kan det stå som eksempel på denne anmerkningens tema.

6. Verifikasjoner

Verifikasjon av anlegget omfattet mottakslomme, fraskilte metallfraksjoner, kontrollrom for kontinuerlige målere og driftskontrollrom.

Verifikasjon av 18 internkontroll-dokumenter og egenrapporten for 2009 (vedlegg 3)

7. Andre forhold

- *TOC-måleren var ute av drift. Dette er tidligere meldt og avklart med Fylkesmannen med egen saksbehandling og derfor ikke tema for revisjonen*
- *Det er i revisjonsperioden innrapportert en mindre overskridelse på støv som skyldes feil på filterposer. Avviket er rutinemessig oppdaget, meldt og avklart med Fylkesmannen gjennom egen saksbehandling og derfor ikke tema for denne revisjonen.*
- *Vilkår denne rapporten viser til er gitt i den tillatelsen som var gjeldende pr 17. november 2010 Tillatelsen er siden endret 25. november 2010. Vilåårene er da satt opp etter ny mal for industrikonsesjoner. Endringen 25. november har ellers ingen betydning for de kravene som var tema for revisjonen.*

8. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Formøte

Det er ikke avholdt eget formøte. Forberedende planlegging av systemrevisjonen skjedde per telefon og e-postveksling. Dokumentert i Fylkesmannens arkiv

Åpningsmøte 17. november 2010

Informasjon fra Fylkesmannen om gjennomføring av revisjonen

Intervjuer og verifikasjoner 17. november 2010

5 personer ble intervjuet

Avsluttende møte 1. desember 2010.

Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 er det gitt en oversikt over deltakerne på kontrollen.

VEDLEGG 1

Deltagere ved Fylkesmannens revisjon

I tabellen under er det gitt en oversikt over hvilke personer ved virksomheten/bedriften som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet, og over hvilke personer som ble intervjuet.

Navn	Rolle	Åpning	Intervju	Slutt
Trond Skjoldland	Driftsjef HME	X	X	
Kenneth Amerson	Teknisk rådgiver	X	X	X
Pål Mikkelsen	Adm. direktør	X	X	X
Perne Karstensen	Overins. laboratoriet		X	X
Trond Skjønhaug	Drift ing.		X	X

Revisjonsgruppe:

Karsten Butenschøn (revisjonsleder)

Henning Gøhtesen (revisor)

Knut Fløgstad (saksbehandler)

VEDLEGG 2**Nærmere redegjørelse for revisjonens dokumentunderlag****Redegjørelse for hvilke dokumenter som ble lagt til grunn for revisjonen ved virksomheten.**

Nedenfor er listet dokumenter som var av spesiell viktighet som dokumentunderlag for revisjonen.

1. Lov om vern mot forurensinger og om avfall, 13. mars 1981 nr. 6
2. Forskrift om systematisk helse,- miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften).
3. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall, 1. juni 2004 nr 930
4. Tillatelse av 21. februar 2003
5. Virksomhetens prosedyresamling og andre internkontrolldokumenter
 - Internkontrollhåndbok for Hafslund Miljøenergi AS
 - Risikoanalyse 2009
 - Prosedyre for avvikshåndtering
 - Oversikt over registrerte avvik i 2009 Ytre miljø
 - Rutine for kontroll av utslipp til luft
 - Rutiner for utslippsmålinger - FREVAR IK-håndbok
 - Rutiner kontinuerlige målinger røkgass
 - Målesystemets samlede måleusikkerhet (e.g. tabell over måleinstrumentets feilmarginer)
 - Utskrift fra kontinuerlige målere uke 19 2009
 - Rapport etter eksterne utslippsmålinger mars 2010
 - Krav til leverandører av avfall til Bio-El
 - Brenselsspesifikasjon
 - Mottaksbetingelser for avfall
 - Rutine for mottak og registrering av brensel
 - Rutine for visuell kontroll av brensel
 - Rutine for fysisk kontroll av brensel
 - Sjekkliste for skiftgående personell
 - Basiskarakterisering Bunnaske
 - ukerapport fra Frevar til HME uke 48/2009
 - skiftlogg 17. november 2010
 - egenrapport 2009
 - deklarerert farlig avfall i deklarasjonsdatabasen registrert på HME- Bio-El sitt organisasjonsnummer (bedriftsnummeret).